

УДК 378.147

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ МАЙБУТНІМ ІНЖЕНЕРАМ

Конопляник Л.М.

Національний авіаційний університет

Коваленко О.О.Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

У статті досліджується використання методу проектів, як цілісної педагогічної технології, на заняттях іноземної мови професійного спрямування у ВНЗ. Аналізується специфіка використання даного методу у сучасній педагогічній науці. У дослідженні також розглядається типологія методів та надається детальна класифікація проектів. Автори описують фактори, що роблять цей метод актуальним у сучасній системі вищої освіти, приділяють увагу типології проектів, особливостям організації проектів та описують етапи роботи над проектами. У статті також представлені теоретичні основи даного методу, розглядаються переваги його застосування та аналізується значення методу проектів для професійної підготовки майбутніх інженерів.

Ключові слова: метод проектів, педагогічна технологія, іноземна мова професійного спрямування, майбутні інженери, технічний ВНЗ.

Постановка проблеми. Підготовка сучасних кваліфікованих фахівців передбачає формування у них низки компетенцій, необхідних для ефективного здійснення професійної діяльності та комунікації як в Україні, так і за її межами. Сьогодні суспільству потрібні фахівці, які не лише мають фахові знання та знання з іноземної мови, але й вміють застосовувати їх на практиці, сприймаючи та аналізуючи отриману інформацію, чітко, логічно й переконливо висловлюючи власні думки, обираючи відповідні засоби спілкування, встановлюючи та підтримуючи ділові контакти та організуючи співробітництво з іноземними партнерами. Крім того, сьогодні існує нагальна потреба у творчих інженерах, здатних перебудувати себе і власну діяльність в залежності від змін умов праці. Професійна підготовка фахівців постійно визначається вимогами ринку праці і особливостями їхньої професії.

Високі вимоги до професійної підготовки сучасного фахівця зумовлюють пошук найбільш ефективних методів і технологій у навчанні іноземної мови у технічних ВНЗ. Професійний підхід до навчання іноземної мови у технічних ВНЗ передбачає встановлення інтегративних зв'язків змісту професійно спрямованого навчання та курсу іноземної мови. Володіння іноземною мовою є обов'язковим компонентом професійної підготовки сучасного інженера, тому курс іноземної мови у технічних ВНЗ має комунікативно орієнтований і професійно спрямований характер. Його завдання визначаються комунікативними та пізнавальними потребами фахівців відповідного профілю. Метою навчання іноземної мови у ВНЗ є формування у студентів іншомовної комунікативної компетенції, яка дозволить використовувати іноземну мову у професійній, науковій діяльності та для подальшої самоосвіти. Тому велике значення відіграють міждисциплінарні зв'язки дисципліни «Іноземна мова» у технічних ВНЗ та її інтегрований характер, які сприяють формуванню єдиної картини світу у свідомості студентів.

На нашу думку, проектна методика є однією з актуальних технологій у процесі навчання іно-

земної мови професійного спрямування, що дозволяє студентам застосувати накопичені фахові знання; сприяє посиленню індивідуалізації процесу навчання, пошуку оптимального поєднання теорії та практики, актуалізації наявних знань та умінь з іноземної мови, розвитку творчих здібностей студентів, стимулюванню їхньої самостійної продуктивної навчальної діяльності. Студенти збагачують свої фахові знання, розширюють власні кордони володіння іноземною мовою, отримуючи досвід від практичного його використання, вчать розуміти та продукувати професійно орієнтовані іншомовні тексти. Вони працюють з довідковою літературою, словниками, комп'ютером, що створює можливість безпосереднього контакту з іншомовним автентичним фаховим матеріалом. І цього неможливо досягнути шляхом вивчення іноземної мови лише за допомогою підручника. Тому професійна іншомовна підготовка майбутніх інженерів з використанням методу проектів потребує особливої уваги та детальніших досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розробку методу проектів та теоретичні основи його застосування здійснювали зарубіжні дослідники, а за ними і вітчизняні: Г. Ващенко Дж. Дьюї, Д. Каттерік, В. Кіппатрик, Е. Коллінгс, В. Монда, О. Пехота, А. Папандреу, Д. Снезден, Д. Фрід, які вважали проектування ефективним засобом вирішення освітніх завдань. У сучасній педагогіці метод проектів розглядали Н. Абишева, В. Аітов, К. Баханов, Ф. Бегьом, В. Беспалько, В. Гузеєв, О. Дьоміна, Т. Душеїна, М. Запрудський, Н. Кисельова, Г. Китайгородська, Т. Кручиніна, Д. Левітес, І. Олійник, Г. Петровський, А. Пуліна, Г. Селеско, І. Чечель та інші. Є. Полат визначає «метод проектів» як спосіб досягнення дидактичної мети на основі детальної розробки технології, яка мусить завершитись цілком реальним, відчутним практичним результатом [8, с. 58]. В. Аітов, М. Бухаркін, Є. Полат розглядають проектне навчання як цілісну технологію навчання, як засіб розвитку дослідницьких умінь, базою яких є професійно орієнтоване читання. Є. Полат відзначає, що в основі проектної діяльності повинна бути аналітична, дослідницька робота, і харак-

теризує її так: «За змістом – це інтелектуально навантажена навчальна діяльність; за формою представлення матеріалу – проблемна, за формою здобуття знань – самостійна» [8, с. 38]. Така діяльність сприяє розвитку дослідницьких умінь (аналізувати проблемну ситуацію, виявляти проблему, здійснювати відбір необхідної інформації, спостерігати за практичними ситуаціями, фіксувати та аналізувати їх результати, будувати гіпотези та перевіряти їх, узагальнювати та робити висновки).

Ряд науковців присвятили свої праці використанню цього методу при навчанні різних дисциплін: Н. Абишева, М. Бухаркіна, І. Зимня, О. Константинова, В. Копилова, С. Купрікова, Н. Нагач, О. Пипченко, В. Черних (при навчанні іноземної мови), Ю. Женжера, Н. Поліхун (фізики), Н. Замошнікова (математики), К. Баханов, В. Ницета, В. Мирошніченко (історії), Ю. Момот (хімії). При застосуванні методу проектів у межах певної дисципліни, він виступає як сукупність прийомів для оволодіння певною сферою теоретичного та практичного знання або певною діяльністю; способом організації процесу пізнання (Є. Полат), а також як система навчально-пізнавальних прийомів, що допомагають вирішити певну проблему в результаті колективної або самостійної діяльності студентів. Аналіз літератури та спеціфіки використання методу проектів на заняттях з іноземної мови показав, що застосування такого методу будується на основі особистісно-орієнтованого, особистісно-діяльнісного та компетентісного підходів, що забезпечують розвиток особистості майбутнього фахівця зі сформованою іншомовною комунікативною компетенцією.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на підвищений інтерес вітчизняних та зарубіжних науковців до проектно-методики, на сьогодні використання методу проектів під час навчання іноземної мови майбутніх інженерів не отримала повного теоретичного обґрунтування та експериментального вивчення. Продовжується методологічна робота з цією технологією навчання, проте ще залишається низка нерозв'язаних проблем.

Формулювання цілей статті. Головною метою даної роботи є обґрунтування доцільності та розкриття особливостей застосування методу проектів на заняттях іноземної мови професійного спрямування з майбутніми інженерами, визначення переваг та недоліків використання даної технології, головних етапів організації роботи з проектами та встановлення вимог до організації такої навчально-пізнавальної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Незважаючи на свою інноваційність, метод проектів не новий у світовій практиці, і сягає своєю історією у 20-і роки XX століття у США. На той час він називався «методом проблем» та розвивався у межах освітньо-філософського та гуманістичного напрямів. Найбільш детально його розкрив у своєму дослідженні американський філософ і педагог Дж. Дьюї, який запропонував будувати навчання на активній основі через діяльність учня у співвідношенні з його особистим інтересом [4, с. 135]. Ідеї Дж. Дьюї отримали розвиток у працях його послідовників: У. Кілпатрика та Е. Коллінґса. Втілюючи ідею Дж. Дьюї на

практиці, У. Кілпатрик назвав спосіб організації такої роботи «методом проектів», який був зорієнтованим на активну діяльність, в основі якої був інтерес дитини. В той же час цей метод прийшов у вітчизняну педагогіку та став однією з основних форм організації навчання у школі, активним методом навчання, характерною ознакою якого було практичне спрямування навчання та зв'язок із практикою життя. Проте цей метод не протримався довго у вітчизняній педагогіці, у 1931 році він був засуджений, а його використання заборонено. Лише з середини 90-х років XX століття метод проектів знову починає свій розвиток у працях вітчизняних науковців.

У своїх працях Дж. Дьюї доводив, що дитина, яка є пасивним слухачем, безглуздо витрачає багато енергії. Тому він запропонував педагогам брати до уваги уяву та інтерес дитини. У сучасній методиці широко використовується ідея Дж. Дьюї, коли все навчання переломлюється через особистість студентів та їхні інтереси. Слід допомогти студенту усвідомити необхідність практичного вміння користуватися такими методами роботи і пошуків, і це б дало йому здатність досягати необхідних результатів. Якщо знання студента, складають частину будь-якої дисципліни у ВНЗ, то природним і передовим буде метод, який допоможе використовувати такі знання, ставлячи їх в основу, на якій будуються свідомі заняття студента.

Сучасна педагогіка розглядає «метод проектів» як спосіб організації самостійної діяльності особистості (учня або студента), що спрямована на вирішення завдань навчального проекту й інтегрує в собі проблемний підхід, групові методи, рефлексивні, презентаційні, дослідницькі, пошукові й інші методики [7, с. 16]. Є. Ахраменко сприймає метод проектів як діяльність студентів, спрямовану на рішення дослідницької або соціально значущої прагматичної проблеми. Цей метод передбачає поєднання індивідуально-творчої та самостійної пізнавально-пошукової робіт студентів [2, с. 404]. С. Купрікова розглядає це поняття значно ширше. На її думку, метод проектів – це система навчання, гнучка модель організації навчального процесу, зорієнтована на творчу самореалізацію особистості, розвиток її можливостей у процесі створення нового продукту під контролем викладача, а проектна діяльність студентів – це форма навчально-пізнавальної діяльності студентів, спрямована на вмотивоване досягнення свідомо поставленої мети для створення творчих проектів та забезпечення єдності та наступності різноманітних аспектів процесу навчання [5, с. 224–225].

Актуальність використання методу проектів, як цілісної педагогічної технології, на нинішньому етапі розвитку системи вищої освіти зумовлена такими факторами:

- компетентісний підхід до освіти передбачає продуктивну спрямованість навчання, орієнтованого на практику; якість такого навчання, сформованість компетенцій визначаються за здатністю виконувати завдання на рівні ситуації, наближеної до життя та професійної діяльності майбутнього фахівця [6];

- підвищення мотивації студентів до вивчення іноземної мови [2, с. 404];

- метод спрямований на необхідність не лише передавати студентам певні знання, а навчити їх отримувати ці знання самостійно [5, с. 224–225];

- діяльнісний підхід, що лежить в основі методу проектів, зорієнтований на самостійну діяльність студентів, що передбачає володіння певними інтелектуальними вміннями (аналіз, зіставлення, синтез, прогнозування, формулювання висновків) та сприяє розвитку комунікативних навичок та умінь працювати у групах, вирішувати конфліктні ситуації [5, с. 224–225], самостійності й активності студентів [2, с. 404];

- відповідність навчання з використанням методу проектів парадигмі особистісно-орієнтованого навчання, оскільки, при роботі над проектом, кожний студент має змогу виконувати завдання, що відповідають його можливостям та інтересам. [1, с. 23].

На нашу думку, метод проектів допомагає в досягненні дидактичної мети через детальну розробку та вирішення проблеми, яка має завершитись реальним практичним результатом. Досягнення кінцевих результатів – це важливий показник продуктивності навчальної діяльності студентів у ВНЗ. При цьому обов'язково має реалізовуватись принцип зв'язку навчання з життям, інтересами студентів та їхньою майбутньою професією. Метод проектів створює майбутнім інженерам умови, схожі на реальні професійні ситуації. У такому випадку теоретичні знання для них – це засіб творчих пошуків, в кінцевому результаті якого відбудеться активний процес розвитку практичного мислення. При реалізації проектів не лише вирішуються навчальні завдання, але й набуваються практичні знання та вміння.

Використання методу проектів при викладанні іноземної мови професійного спрямування майбутнім інженерам – це розв'язання окремим студентом або групою студентів певної проблеми, яке передбачає використання методів і засобів навчання та інтегрування знань та умінь з іноземної мови та фахових дисциплін для її вирішення. Слід також зазначити, що під час вирішення проблеми майбутні інженери набувають нових знань та умінь та певний досвід. Студенти сприйматимуть знання як дійсно необхідні лише за наявності завдання, для вирішення якого їм потрібно буде використати набуті знання. Як показує практика, цей метод навчання стимулює роботу студентів, призводячи до активного вивчення іноземної мови та застосування попередніх знань з іноземної мови та з фахових дисциплін у кожній конкретній ситуації.

Успішність проекту визначається такими умовами:

- тематика проекту повинна бути близькою і цікавою студентам (тобто бути пов'язаною з їхніми інтересами або майбутньою професійною діяльністю);

- студенти мають брати участь у відборі тем для виконання проектів, в розробці плану дії та способів виконання проектів;

- обрана тема повинна бути достатньо зрозумілою студентам, щоб виправдати зусилля всіх учасників групи;

- при виборі теми слід враховувати наявність матеріалів з цієї теми та попередню підготовку і досвід студентів;

- слід орієнтувати студентів на залучення автентичних джерел інформації;

- слід залучати факти з фахових дисциплін та суміжних галузей знань.

На сьогодні існує безліч типів проектів. Типологію методу проектів вивчали О. Аліксічук, Є. Ахраменко, М. Бухаркін, Л. Паласева, С. Косарева, С. Титова, В. Черних, Є. Пахмутова, М. Мосіна, О. Мохова В. Федорчук. Ці дослідники виділяють різні типи проектів, але найбільш відомою типологією створила Є. Полат, в якій основними критеріями поділу проектів є домінуючий вид діяльності, предметно-змістовна сфера, характер координації проекту, характер контактів, кількість учасників проекту, тривалість виконання [8, с. 27]; .

Дослідивши класифікації вищезазначених науковців, розглянемо детальніше типи проектів, які можна застосувати при викладанні іноземної мови професійного спрямування майбутнім інженерам у ВНЗ:

- 1) за домінуючим видом діяльності у виконанні проекту (навчальні, дослідницькі, творчі, ігрові, інформативні (орієнтовані на ознайомлення) та практико-орієнтовані (прикладні)) [1; 5; 8];

- 2) за предметно-змістовою сферою (монопроекти (в межах однієї навчальної дисципліни) та міждисциплінарні проекти (із залученням фахових дисциплін або суміжних дисциплін)) [1; 8];

- 3) за кількістю учасників проекту та формою організації (індивідуальні, парні, групові) [5; 8];

- 4) за тривалістю виконання проекту (короткотривалі, середньої тривалості та довготривалі) [1; 5; 8];

- 5) за формами представлення результатів роботи (письмовий або усний звіт, презентація, захист) [1; 2; 5; 8];

- 6) за характером кінцевого продукту проектної діяльності (конструктивно-практичні проекти (створення щоденника спостережень, веб-сайту, гри), ігрові (драматизація п'єси), інформаційно-дослідницькі проекти; сценарій позааудиторного заходу, видавничі проекти (колажі) [5].

Проекти можуть бути різної тривалості. Як правило, робота над короткотривалими проектами займає одне або два заняття з дисципліни (з виконанням домашнього завдання). Робота над цими проектами проводиться на заняттях з іноземної мови, при потребі з залученням знань з фахових дисциплін. Що стосується проектів середньої тривалості та довготривалих проектів, то вони – міждисциплінарні і містять істотну проблему або декілька взаємопов'язаних проблемних завдань. Довготривалі проекти можуть охоплювати період від семестру до року, і зазвичай включають виконання курсових проектів, але підготовка курсового проекту не запланована у навчальній програмі дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)». Тому прикладом результату довготривалого проекту у нашому випадку є підготовка студентами словника термінів з фаху або певної теми з фаху, яка вивчається проягом семестру.

Найбільшу зацікавленість викликає розподіл проектів за домінуючим видом діяльності під час виконання проекту (навчальні, дослідницькі, творчі, ігрові, інформаційні та прикладні). Таке різноманіття свідчить про відносну універсальність методу проектів у процесі навчання та великий педагогічний потенціал цієї техноло-

гії. Такі особливості методу проєктів, як опора на власний досвід, пріоритет самостійної діяльності, переважання групової роботи і новизна дозволяють припустити успішність використання зазначеної технології на заняттях іноземної мови професійного спрямування.

Дослідницькі проєкти вимагають детально продуманої структури, позначених цілей, актуальності предмета дослідження для всіх учасників, соціальної значущості проєкту, відповідних методів (експериментальних і дослідних робіт, методів обробки результатів). Ці проєкти підпорядковані логіці дослідження і мають структуру, наближену до справжнього наукового дослідження. Цей тип проєктів припускає аргументацію актуальності обраної для дослідження теми, формулювання проблеми дослідження, його предмета і об'єкта, визначення завдань та методів дослідження, джерел інформації, висунення гіпотези вирішення зазначеної проблеми, розробку шляхів її вирішення, обговорення отриманих результатів та оформлення результатів дослідження. Одним з результатів дослідницького проєкту з дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» може бути виступ з презентацією власного дослідження на студентській конференції та друк тез чи статті з даної теми.

Серед дослідницьких проєктів науковці ще виділяють лінгвістичні проєкти, типологічною ознакою яких є практичне оволодіння мовою. З їх допомогою можливо організувати дослідницьку діяльність студентів з оволодіння системою мови або діяльність, пов'язану з лінгвістичними знаннями (наприклад, створення словників, тезауруса з фахової термінології).

Проте в реальній практиці найчастіше доводиться мати справу зі змішаними типами проєктів: дослідницькими, інформаційними, творчими. При вивченні іноземної мови професійного спрямування ці проєкти, як правило, міждисциплінарні, тобто пов'язані із фахом студентів. Кожен тип проєкту має свій вид координації, терміни виконання та кількість учасників. Тому при розробці проєкту слід враховувати ознаки та характерні особливості кожного з проєктів.

З метою диференційованого навчання іноземної мови професійного спрямування можна використовувати професійно орієнтовані міждисциплінарні проєкти таких типів: реферативні, реферативно-аналітичні, інформаційно-дослідницькі та інші. Ці типи проєктів та завдань відрізняються за рівнем складності і пропонуються студентам з урахуванням їхньої різнорівневої підготовки з іноземної мови.

Метод проєктів особливо корисний при навчанні іноземної мови. Для ефективної організації діяльності студентів роботу над проєктом на заняттях з іноземної мови професійного спрямування доцільно проводити у такі чотири етапи:

1. Підготовчий етап (або організаційний етап). На цьому етапі відбувається вибір та обговорення теми та типу проєкту, кількості учасників; визначення можливих варіантів проблем, які потрібно дослідити; збір ідей для проєкту шляхом мозкового штурму; формування груп та розподіл завдань між учасниками, обговорення методів дослідження, пошуку інформації, творчих рішень. На підготовчому етапі вдосконалюються грама-

тичні та лексичні навички студентів та покращується засвоєння лексичних одиниць за фахом.

Ми погоджуємося з В. Гончаровою, що цей етап розпочинається з визначення мети проєктної діяльності (поглиблення знань з дисципліни під час вивчення тематичного матеріалу, розвиток компетенції, здібностей та власного творчого потенціалу, розвиток вмінь самостійно планувати власні дії, розвиток навичок самоосвіти та самореалізації, критичного мислення; розвиток вмінь вільно висловлювати свої думки в усній та письмовій формах) [3, с. 137]. Проте перед організацією проєктної діяльності викладачу необхідно вивчити індивідуальні здібності студентів групи, їхні інтереси та життєвий досвід.

2. Пошуково-дослідницький етап. Даний етап передбачає самостійну роботу учасників проєкту над їхніми завданнями (збір інформації) та обговорення у групах. Під час переглядів і проміжних обговорень здійснюється зіставлення результатів роботи з початковим задумом, внаслідок чого відбувається коригування діяльності учасників ними самими або керівником. Кінцевим результатом даного етапу є готовий продукт. Кінцевим результатом на заняттях з іноземної мови професійного спрямування може бути створення тематичної газети з однієї з фахових тем іноземною мовою, презентації, відео, телепрограми, навчального відео кліпу, інтерв'ю, сайту, словника, тезауруса, фото колажів, плакатів, постерів, буклетів, проспектів або підготовка стендових доповідей, які містять матеріали міжкультурного спілкування тощо.

3. Презентація (або захист проєктів). На цьому етапі необхідно представити весь відпрацьований та оформлений матеріал іншим студентам, тобто захистити власний проєкт. Це може відбуватися у формі творчих робіт, презентацій, організації конференції, прес-конференції, вікторини, телепрограми і т.п.

4. Підбиття підсумків. Даний етап передбачає колективне обговорення, оголошення результатів, висновки, аналіз та оцінку результатів діяльності. Студенти аналізують себе і роблять висновки про те, що вони навчилися робити, які знання і вміння набули, які мали труднощі при виконанні, і чим вони були викликані. Оцінювання роботи кожного учасника групи відбувається за такими критеріями: якість наданого матеріалу, виконання поставленого завдання, повнота розкриття теми, оформлення проєкту, зміст проєкту, обґрунтованість отриманих результатів, презентація (глибина знань, правильність і культура мовлення), заохочувальні бали.

Різні етапи проєкту сприяють засвоєнню студентами різних видів діяльності: якщо на перших двох етапах набуваються знання і вміння зі створення матеріального об'єкта, поглиблюються знання іноземної мови, то на останніх етапах отримані знання і вміння перетворюються у компетенції.

Метод проєктів не лише надає студентам можливість досконаліше вивчити тему, але й розширює їхній кругозір, навчає спілкуватись, самостійно знаходити та відбирати необхідний матеріал, сприяє розвитку як колективної творчості, так й індивідуальних здібностей студентів.

Тому серед основних переваг використання методу проєктів при вивченні професійно спрямованої іноземної мови можна визначити такі:

- вдосконалення мовних навичок та їх “природна інтеграція” [9];
- підвищення мотивації студентів до вивчення іноземної мови, отримання ними задоволення від виконаної роботи [5, с. 225] та підвищення активності студентів [9];
- розвиток критичного мислення, дослідницьких та творчих здібностей [6];
- підвищення самооцінки студентів та їх позитивного ставлення до навчання [9];
- розвиток відповідальності студентів, самодисципліни, самоорганізації [6], самостійності [5, с. 228] та ініціативності;
- здатність орієнтуватись в інформаційному просторі [6];
- активізація дослідницької та творчої діяльності студентів;
- розвиток у студентів умінь працювати у команді, культури мовлення та спілкування;
- розвиток умінь і навичок комунікативної діяльності; розвиток вмінь обґрунтовувати, узагальнювати, висловлювати власні думки та захищати свою точку зору [1, с. 15];
- інтеграція міждисциплінарних зв'язків [5, с. 228];
- створення комфортних умов навчання [5, с. 228].

Використання методу проектів на заняттях з іноземної мови у технічних ВНЗ дозволяє застосовувати мовні навички та вміння на практиці, залучуючи студентів до реальної мовленнєвої діяльності. Виконання завдань проекту виходить за межі аудиторних занять та вимагає самостійної роботи, але це виправдовує себе, оскільки заняття не обмежуються отриманням певних знань, умінь і навичок, а містять практичну діяльність студентів; реалізуються різні форми організації навчальної діяльності. Все це сприяє ефективному навчанню іноземної мови та підвищує рівень практичного володіння нею.

Хоча використання методу проектів при навчанні іноземної мови професійного спрямування ідеально вписується в особистісно-орієнтовану, комунікативно-діяльну концепцію навчання, практика свідчить, що використання цієї технології відбувається ще недостатньо часто. Це пояснюється низкою причин: недостатня розробленість дидактичного та навчально-методич-

ного забезпечення процесу ефективної підготовки фахівців засобами професійно спрямованих проектів, неготовність або небажання викладачів проводити професійно спрямовані проекти. Викладачі, які працюють у технічних ВНЗ, визначають такі труднощі використання методу проекту при навчанні майбутніх інженерів: необхідність ретельної розробки проекту, недостатність знань у викладача з фахових дисциплін студентів для підготовки якісної теми та визначення структури міждисциплінарного проекту; неможливість чітко змодельовати хід проекту; необхідність ретельної мовної підготовки проекту (лексичного і граматичного матеріалу); необхідність проведення оціночно-коригуючого етапу з розбором поведінкових і мовних помилок і складність при оцінюванні роботи окремого члена команди. Проте, на нашу думку, зазначені труднощі при підготовці і проведенні проектів не зменшують ефективності використання методу проектів у навчанні майбутніх інженерів та не виправдовують недостатнє застосування професійно спрямованих проектів у навчальному процесі.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальшого розвитку в цьому напрямку. Метод проектів – це ефективний метод навчання іноземної мови професійного спрямування у ВНЗ, який варто застосовувати при підготовці майбутніх інженерів. Його використання у навчанні професійно спрямованої іноземної мови зумовлюється специфікою дисципліни, характеризується комунікативною спрямованістю та інтеграцією знань із фахових дисциплін майбутніх інженерів. Проектна методика мобілізує творчі здібності студентів, сприяє їх активності, розвиває винахідливість та навички мовленнєвої взаємодії. Розвиваючи інтегровані знання та вміння студентів, ініціативу, співробітництво і взаємну відповідальність, цей метод поєднує на практиці принципи комунікативного, діяльсного та особистісно орієнтованого підходів. І хоча згадані у статті переваги використання методу проектів беззаперечні, його впровадження у навчальний процес ВНЗ ще має певні труднощі і потребує більшої уваги. Перспективою подальшої роботи над окресленою проблемою є розробка методичних рекомендацій для викладачів технічних ВНЗ щодо використання даного методу у навчальній діяльності.

Список літератури:

1. Аліксічук О. Проектна діяльність студентів у процесі опанування навчальної дисципліни «Шкільний курс світової художньої культури та методика його викладання» : навч.-метод. посібн. / О. Аліксічук, В. Федорчук. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2008. – 31 с.
2. Ахраменко Е.В. Проект на уроке английского языка [Электронный ресурс] / Е.В. Ахраменко // Молодой ученый : научн. журнал. Казань: ООО «Издательство Молодой ученый», 2013. – № 12. – С. 404–406. – Режим доступа: <https://moluch.ru/archive/59/8455/> (дата обращения: 30.03.2018).
3. Гончарова В.Б. Метод проектної діяльності на заняттях іноземної мови за професійним спрямуванням у ВНЗ I-II р.а. / В.Б. Гончарова, Ю.П. Аносова / Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві : зб. наук. праць. – Одеса: СТАР, 2013. – № 3(4). – С. 136–143.
4. Дьюи Д. Психология и педагогика мышления / Пер. с англ. Н.М. Никольской. – М.: Совершенство, 1997. – 208 с.
5. Купрікова С. Шляхи реалізації проектної методики при навчанні іноземної мови / С. Купрікова // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2013. – № 4(30). – С. 223–230.
6. Нагач М. Застосування методу проектів у вивченні іноземних мов / М. Нагач [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн.: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchdpu/ped/2012_101/Nagach.pdf.
7. Науменко Н.С. Метод проектів як міні-технологія професійного саморозвитку менеджера індустрії дозвілля / Н.С. Науменко // Імідж сучасного педагога. – Полтава, 2014. – № 10(149). – С. 14–18.

8. Полат Е.С. Как рождается проект / Е.С. Полат. – М.: ИСО РАО, 1995. – 87 с.
9. Stoller F. Establishing a Theoretical Foundation for Project-based Learning // Second and Foreign Language Contexts. Project-Based Second and Foreign Language education: past, present, and future. – 2006. – P. 19–40.

Конопляник Л.Н.

Национальный авиационный университет

Коваленко О.А.

Национальный технический университет Украины

«Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского»

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МЕТОДА ПРОЕКТОВ ПРИ ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ БУДУЩИХ ИНЖЕНЕРОВ

Аннотация

В статье исследуется использование метода проектов, как целостной педагогической технологии, на занятиях иностранного языка профессионального направления в вузе. Анализируется специфика использования данного метода в современной педагогической науке. В исследовании также рассматривается типология методов и предоставляется детальная классификация проектов. Авторы описывают факторы, влияющие на актуальность этого метода в современной системе высшего образования, уделяют внимание типологии проектов, особенностям организации проектов и описывают этапы работы над проектами. В статье также представлены теоретические основы данного метода, рассматриваются преимущества его применения и анализируется значение метода проектов для профессиональной подготовки будущих инженеров.

Ключевые слова: метод проектов, педагогическая технология, иностранный язык профессионального направления, будущие инженеры, технический ВУЗ.

Konoplianyk L.M.

National Aviation University

Kovalenko O.O.

National Technical University of Ukraine

“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic University”

USE OF A PROJECT METHOD IN ESP TEACHING FOR FUTURE ENGINEERS

Summary

The article examines the use of a project method as a pedagogical technology, in ESP classes at a higher school. The specificity of using this method in modern pedagogical science is analyzed. The study also examines the typology of methods and provides a detailed classification of projects. The authors describe the factors that make this method relevant in the modern system of higher education, pay attention to the typology of projects, the peculiarities of project organization and describe the stages of the work on projects. The article also presents the theoretical foundations of this method, examines the advantages of its application and analyzes the significance of this project for the professional training of future engineers.

Keywords: project method, pedagogical technology, ESP, profession-oriented foreign language, future engineers, technical higher school.